

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT KOMUNIKACJI I SYSTEMÓW TRANSPORTOWYCH

KKT-4100-04/2010

Nr ewid. 73/2010/P/09/067/KKT

Informacja o wynikach kontroli wykonania w 2009 roku budżetu państwa w części 71 Urząd Transportu Kolejowego

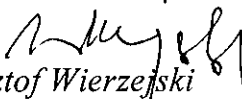
Warszawa maj 2010 r.

Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja
o wynikach kontroli
wykonania w 2009 roku
budżetu państwa w części 71
Urząd Transportu Kolejowego**

Dyrektor Departamentu Komunikacji
i Systemów Transportowych

Krzysztof Wierzejski

Zatwierdzam:

Jacek Kościelniak

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, 11 maja 2010 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 0 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	4
Cel i zakres kontroli	4
Uwarunkowania prawne i organizacyjne.....	4
2. Podsumowanie wyników kontroli.....	6
Ocena ogólna	6
Sprawozdawczość.....	7
Wnioski	7
3. Ważniejsze wyniki kontroli.....	8
Księgi rachunkowe	8
Dochody budżetowe	8
Wydatki budżetowe	10
Wydatki w układzie zadaniowym.....	13
Inne ustalenia kontroli	13
Ustalenia innych kontroli.....	14
4. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli.....	16
Protokół.....	16
Wystąpienie pokontrolne	16

Załączniki

1. Wprowadzenie

Cel i zakres kontroli

Najwyższa Izba Kontroli – Departament Komunikacji i Systemów Transportowych, w okresie od 6 stycznia do 30 marca 2010 r., przeprowadziła, na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, kontrolę *Wykonanie budżetu państwa w 2009 r. w części 71 - Urząd Transportu Kolejowego*. Celem kontroli była ocena wykonania ustawy budżetowej na rok 2009² w tej części. Kontrola została przeprowadzona w Urzędzie Transportu Kolejowego, zwanego dalej UTK lub Urzędem i dotyczyła okresu od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

Kontrola przeprowadzona została zgodnie z obowiązującymi w NIK standardami kontroli³ oraz założeniami metodycznymi do kontroli wykonania budżetu państwa⁴.

Uwarunkowania prawne i organizacyjne

Dysponentem części budżetowej 71 jest Prezes Urzędu Transportu Kolejowego. Zgodnie z przepisami⁵ miał on również status dysponenta trzeciego stopnia w zakresie pobierania dochodów i dokonywania wydatków, ujętych w planie finansowym. W strukturze organizacyjnej UTK funkcjonowało 7 oddziałów terenowych, których wydatki i koszty działalności realizowane były przez centralę UTK. Poza wymienionym dysponentem, nie było w części 71 innych dysponentów środków budżetu państwa.

W 2009 r. w części 71 funkcjonowała jedna jednostka budżetowa, tj. Urząd Transportu Kolejowego. Poza tym, w części 71 nie występowały inne formy organizacyjno-prawne jednostek sektora finansów publicznych, określone w ustawie z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych⁶ (m.in. zakłady budżetowe, gospodarstwa pomocnicze, fundusze celowe). W części 71 nie występowały również dochody własne.

Wykonanie budżetu państwa w 2009 r. w części 71 - Urząd Transportu Kolejowego podlegało rygorom wynikającym z przywołanej ustawy budżetowej na rok 2009, zmienionej przez ustawę z dnia 17 lipca 2009 r. o zmianie ustawy budżetowej na 2009 r.,

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Ustawa z dnia 9 stycznia 2009 r. (Dz.U. Nr 10, poz. 58 ze zm.) zmieniona przez ustawę z dnia 17 lipca 2009 r. o zmianie ustawy budżetowej na rok 2009 (Dz.U. Nr 128, poz. 1057).

³ Por. http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_standardy_kontroli_nik.pdf.

⁴ Por. http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_px_kontrola_budzetowa_2009_05.pdf.

⁵ § 3 ust. 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa (Dz.U. Nr 116, poz. 784 ze zm.).

⁶ Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.

ustawy o finansach publicznych, ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁷, ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych⁸ oraz innych przepisów określających gospodarkę finansową państwowych jednostek budżetowych.

W 2009 r. nie występowały w części 71 zadania finansowane w ramach środków przeniesionych do wykazu wydatków nie wygasających z upływem roku 2008⁹. Zgodnie z ustawą budżetową na rok 2009¹⁰ w części 71 nie występowały dotacje budżetowe.

Zakres zadań i uprawnień Prezesa UTK, realizującego zadania przy pomocy Urzędu Transportu Kolejowego, określają przepisy ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym¹¹, a także ustawy z dnia 31 marca 2004 r. o przewozie koleją towarów niebezpiecznych¹² i ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności¹³.

W odniesieniu do wyszczególnionych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 9 maja 2008 r.¹⁴ podstawowych funkcji państwa, dysponent części 71 realizował zadania w ramach funkcji 19 - Budowa, rozbudowa i utrzymanie infrastruktury transportowej. Działalność UTK dotyczyła również zadań w funkcji 22 - Tworzenie i koordynacja polityki.

Uzyskane w 2009 r. dochody UTK stanowiły 0,0008% dochodów budżetu państwa, a wydatki - 0,006% wydatków budżetu państwa w tym roku.

⁷ Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

⁸ Dz.U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.).

⁹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 2008 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2008 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego (Dz.U. nr 224 poz. 1478).

¹⁰ Załączniki: 8 i 9 do ustawy budżetowej na rok 2009.

¹¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 16, poz. 94 ze zm.

¹² Dz.U. Nr 97, poz. 962 ze zm.

¹³ Dz.U. z 2004 r. Nr 204, poz. 2087 ze zm.

¹⁴ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 9 maja 2008 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2009 (Dz.U. Nr 87, poz. 537).

2. Podsumowanie wyników kontroli

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa za 2009 r. w części 71 - Urząd Transportu Kolejowego.

Formułując powyższą ocenę NIK uwzględniła prawidłową działalność UTK w 2009 r. w zakresie realizacji zarówno dochodów budżetowych, jak i wydatków, które dotyczyły całej części 71 klasyfikacji budżetowej. Zrealizowane dochody w 2009 r. wyniosły 2.205,9 tys. zł i w stosunku do planu przyjętego w ustawie budżetowej na rok 2009 po zmianie - były wyższe o 474,9 tys. zł, tj. o 27,4% oraz o 388,5 tys. zł, tj. o 21,4%, wyższe od dochodów w 2008 r. (1.817,4 tys. zł). Zrealizowane w 2009 r. w części 71 wydatki ogółem wyniosły 16.957,6 tys. zł, co stanowiło 99,0% planu po zmianach i 110,3% wydatków zrealizowanych w 2008 r. (15.374,0 tys. zł). Środki z rezerw celowych wydatkowano zgodnie z celami określonymi w stosownych decyzjach Ministra Finansów. Niewykorzystane kwoty zostały zwrócone w należnej wysokości i terminie na centralny rachunek budżetu państwa.

Dysponent główny części 71, tj. Prezes UTK, prawidłowo sprawował określony w art. 153 ust. 2 pkt 3 - 4 i ust. 3 pkt 1 - 3 ustawy o finansach publicznych nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu oraz wdrożył - ustalając w formie pisemnej - procedury kontroli finansowej w zakresie o którym mowa w art. 47 ust. 2 przywołanej ustawy i zapewniał ich przestrzeganie.

Stwierdzone w toku niniejszej kontroli nieprawidłowość i uchybienie nie powodowały negatywnych następstw finansowych dla budżetu. Dotyczyły one niedokończenia w terminie określonym w ustawie o rachunkowości, tj. do dnia 15 stycznia 2010 r., inwentaryzacji należności w drodze uzgadniania sald (z powodu nieuzyskania od kontrahentów w powyższym terminie zwrotnej informacji w sprawie potwierdzenia sald – pisma w tej sprawie zostały wysłane przez UTK w dniu 2 grudnia 2009 r.), a także niewypracowania - na etapie wdrażania budżetu w układzie zadaniowym na 2009 r. - właściwych merytorycznie mierników, dotyczących części zadań i podzadań tego budżetu.

W 2009 r. nastąpiło zmniejszenie - w stosunku do 2008 r. – liczby rozpatrywanych wniosków o wydanie certyfikatów i świadectw bezpieczeństwa przewoźnikom kolejowym, autoryzacji i świadectw bezpieczeństwa zarządcom infrastruktury i świadectw

bezpieczeństwa użytkowników bocznic kolejowych. Wpłynęło to na wzrost liczby nierozpatrzonych wniosków w stosunku do stanu na koniec 2008 roku.

Sprawozdawczość

W wyniku badania wiarygodności ksiąg rachunkowych oraz przeniesień danych z ksiąg rachunkowych do sprawozdań budżetowych, Najwyższa Izba Kontroli bez zastrzeżeń opiniuje sporządzone przez Urząd Transportu Kolejowego sprawozdania budżetowe za 2009 rok. Sprawozdania budżetowe UTK dotyczyły całości wydatków i dochodów w części 71. Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli sprawozdania budżetowe:

- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N za IV kwartał 2009 r.),
- o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń (Rb-Z za IV kwartał 2009 r.)

przekazują prawdziwy i rzetelny obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań w 2009 r. oraz sporządzane były w terminach określonych rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹⁵.

Wnioski

W związku z ustaleniami niniejszej kontroli, NIK wnosi pod adresem Prezesa UTK o podjęcie stosownych działań zmierzających do zwiększenia liczby rozpatrywanych wniosków o wydanie certyfikatów, autoryzacji i świadectw bezpieczeństwa w celu przeciwdziałania narastającym zaległościom w tym zakresie, oraz dostosowania mierników budżetu w układzie zadaniowym do specyfiki zadań i podzadań części 71.

¹⁵ Dz.U. Nr 115, poz. 781 ze zm. Przywołane rozporządzenia zostało uchylone w dniu 8 lutego 2010 r.

3. Ważniejsze wyniki kontroli

Księgi rachunkowe

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie opiniuje rzetelność ksiąg rachunkowych oraz ich wiarygodność w odniesieniu do sprawozdań budżetowych bieżących i rocznych za 2009 r. w części 71.

Powyższą opinię sformułowano na podstawie przeglądu analitycznego księgowania w dzienniku (dotyczącego zbioru 7.535 zapisów księgowych w 2009 r. wygenerowanych z komputerowego systemu finansowo-księgowego „Symfonia”) oraz badania losowej próby 124 dowodów księgowych i odpowiadających im zapisów księgowych na łączną wartość 2.438,9 tys. zł (14,4% ogółu wydatków). Doboru próby dokonano metodą monetarną¹⁶ ze zbioru zapisów w księdze głównej. Badania te nie wykazały nieprawidłowości. W wyniku badań tej próby stwierdzono poprawność formalną zapisów księgowych i odpowiadających im dowodów księgowych oraz, że zapisy w księgach odzwierciedlają stan rzeczywisty realizowanych operacji gospodarczych. W próbie objętej badaniem nie stwierdzono zapisów księgowych zawierających nieprawidłowości skutkujące na sprawozdawczość w odniesieniu do sprawozdawczości zarówno bieżącej, jak rocznej. Stwierdzony stan poprawności formalnej zapisów księgowych w 2009 r. wskazuje na skuteczność działań podjętych przez UTK w związku z wnioskiem NIK z poprzedniej kontroli wykonania budżetu, który dotyczył wyeliminowania błędów formalnych w zapisach księgowych.

W toku kontroli zbadano także zgodność z przepisami prawa funkcjonującego w UTK systemu księgowości komputerowej oraz procedur kontroli finansowej. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Dochody budżetowe

Dochody w części 71 były planowane i realizowane w zakresie jednego działu 750 - Administracja publiczna, rozdział 75001 - Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej.

Dane dotyczące dochodów budżetowych w części 71 przedstawiono w tabeli, stanowiącej załącznik nr 1 do informacji.

¹⁶ Prawdopodobieństwo wylosowania dowodu księgowego jest proporcjonalne do wartości operacji udokumentowanej tym dowodem.

Zrealizowane w 2009 r. dochody w części 71 wyniosły 2.205,9 tys. zł i w stosunku do wielkości określonej w ustawie budżetowej na rok 2009 (po nowelizacji) były wyższe o 474,9 tys. zł, tj. o 27,4%. W stosunku do dochodów w 2008 r. (1.817,4 tys. zł), dochody w 2009 r. były wyższe o 388,5 tys. zł, tj. o 21,4%). Na poziomie wyższym od prognozowanego uzyskano dochody w większości (siedmiu z ośmiu) planowanych pozycji, w tym przede wszystkim w § 0690, w którym zrealizowane dochody były większe o 25,4% od planu. W 2009 r. nastąpiła jednak poprawa w zakresie dokładności planowania poziomu dochodów (w 2008 r. zrealizowane dochody ogółem były niższe o 697,6 tys. zł, tj. o 27,7%, w stosunku do poziomu planowanego, w tym w § 0690 były niższe o 31,6% od planu).

Wyniki kontroli losowo wybranej próby dochodów w kwocie 90,5 tys. zł, stanowiącej 4,1% wszystkich zrealizowanych w 2009 r. dochodów, nie wykazały nieprawidłowości w zakresie ich pozyskiwania i ewidencjonowania. Dochody te były rzetelnie pobierane i terminowo przekazywane na centralny bieżący rachunek budżetu państwa¹⁷.

Należności na koniec 2009 r. wyniosły 71,1 tys. zł i były o 40,9 tys. zł, tj. o 36,5% niższe od stanu na koniec 2008 roku. Na koniec 2009 r. nie występowały należności zaległe, tj. uzyskany został taki sam wynik jak w roku poprzednim. Podobnie jak w roku poprzednim główną pozycję w kwocie należności (65,7 tys. zł) stanowiły należności z tytułu opłat za wydawanie świadectw dopuszczenia do eksploatacji typów budowli, typów urządzeń przeznaczonych do prowadzenia ruchu kolejowego i typów pojazdów kolejowych oraz opłat za wydawanie certyfikatów, autoryzacji i świadectw bezpieczeństwa. Sytuacja ta związana jest z przepisami regulującymi to zagadnienie¹⁸, zgodnie z którymi wnioskodawcy są zobligowani do dokonania drugiej części wpłaty opłaty końcowej, przy odbiorze tych dokumentów. Przepisy nie określają jednak w jakim terminie od przekazania zawiadomienia o wydaniu dokumentów, wnioskodawcy zobowiązani są je odebrać, a w konsekwencji - dokonać opłaty końcowej.

Stwierdzono, że należności budżetowe w części 71 były monitorowane, a za nieterminowe płatności obciążano dłużników odsetkami karnymi. W toku badania spraw dotyczących dochodów nie stwierdzono przypadków zaniechania poboru tych należności.

¹⁷ W terminach określonych w § 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa (Dz.U. Nr 116, poz. 784 ze zm.).

¹⁸ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 29 lutego 2008 r. w sprawie czynności wykonywanych przez Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego, za które pobierane są opłaty, oraz wysokości tych opłat i trybu ich pobierania (Dz.U. Nr 47, poz. 276).

W 2009 r. wystąpiły przypadki przedawnienia (na podstawie art. 59 § 1 pkt 9 i art. 70 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa¹⁹) nieuregulowanych należności za 3 świadectwa na łączną kwotę 12,7 tys. zł oraz z tytułu odsetek za zwłokę na kwotę 4,0 tys. zł. Stwierdzono, że UTK podejmował w tych przypadkach stosowne działania mające na celu wyegzekwowanie tych należności przed okresem ich wygaśnięcia.

Wydatki budżetowe

Dane dotyczące wydatków budżetowych w części 71 przedstawiono w tabeli stanowiącej załącznik nr 2 do informacji.

Wszystkie wydatki w części 71 zostały zaplanowane i zrealizowane w dziale 750 - Administracja publiczna, rozdział 75001 - Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej.

Wyniki kontroli w zakresie gospodarowania środkami publicznymi (pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności), przeznaczonymi na wydatki bieżące oraz majątkowe w części 71, dały podstawę do pozytywnej oceny działalności UTK w tym zakresie za 2009 rok. W ustawie budżetowej na rok 2009 (po nowelizacji), plan wydatków został określony na kwotę 14.754,0 tys. zł. W ciągu roku budżetowego plan ten zwiększono o 2.368,6 tys. zł (tj. o 16,1%) z rezerw celowych budżetu państwa, do łącznej wysokości 17.122,6 tys. zł. Środki z rezerw celowych wydatkowano zgodnie z celami określonymi w stosownych decyzjach Ministra Finansów. Wprowadzane decyzjami Prezesa UTK zmiany w planie na 2009 r. pomiędzy paragrafami klasyfikacji wydatków, dokonane zostały zgodnie z przepisami ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych. Zrealizowane w 2009 r. w części 71 wydatki ogółem wyniosły 16.957,6 tys. zł i stanowiły 99,0% planu po zmianach.

W toku przeprowadzonego badania wydatków na materiały, usługi oraz zakupy inwestycyjne na łączną kwotę 1.980,1 tys. zł (11,7% wszystkich zrealizowanych w 2009 r. wydatków i 52% badanej populacji wydatków na wymienione cele) ustalono, że zostały one dokonane prawidłowo pod względem celowości, legalności (w tym zgodności z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych), rzetelności i gospodarności. W badanych wydatkach nie stwierdzono przypadków odstępstw od zasady określonej w art. 35 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którą wydatki publiczne powinny być dokonywane

¹⁹ Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.

w sposób celowy i oszczędny, zapewniając uzyskanie najlepszych efektów z danych nakładów.

W 2009 r. Ministerstwo Finansów przekazało na rachunek dysponenta części 71 kwotę 17.051,0 tys. zł. Niewykorzystane środki budżetowe (w kwocie 93,4 tys. zł) zostały zwrócone na centralny rachunek bieżący budżetu państwa w terminie określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa. Stwierdzono ponadto, że w ciągu roku UTK właściwie określał wielkość zapotrzebowania na środki budżetowe nie powodując gromadzenia na koncie wydatków części 71 kwot przekraczających w nadmiernym stopniu potrzeby wydatkowe. Nie stwierdzono również przekroczeń limitów wydatków w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej, obowiązujących dysponenta tej części.

W strukturze zrealizowanych wydatków w 2009 r. największy udział miały wydatki bieżące. Wyniosły one 14.836,6 tys. zł, co stanowiło 87,5% zrealizowanych wydatków ogółem. Wydatki majątkowe (zakupy inwestycyjne) stanowiły 12,4% wydatków ogółem i wynosiły 2.095,0 tys. zł.

W strukturze planowanych i zrealizowanych w 2009 r. wydatków bieżących największą pozycję, tj. 78,4%, stanowiły wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń. Zrealizowane w 2009 r. wydatki na wynagrodzenia, w kwocie 9.862,9 tys. zł, były o 27,4 tys. zł (o 0,3%) niższe od limitu wynikającego z ustawy budżetowej na rok 2009 (po nowelizacji). W stosunku do roku poprzedniego wydatki bieżące w 2009 r. były mniejsze o 0,7%. Wzrosły jednak (o 8,6%) wydatki na wynagrodzenia. W ciągu 2009 r. limit na wynagrodzenia w części 71 został zwiększony ze środków rezerwy celowej budżetu państwa (część 83 poz. 22 – Rezerwa płacowa na zmiany organizacyjne i nowe zadania, w tym na skutki przechodzące z 2008 r., poz. 24 – Rezerwa na zwiększenie m.in. nagród jubileuszowych dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe oraz poz. 48 - Środki na zwiększenie wynagrodzeń i pochodnych, w tym na modernizację systemu wynagrodzeń w administracji) trzema decyzjami Ministra Finansów o 238,4 tys. zł. Z łącznej kwoty zwiększenia tego limitu nie wykorzystano kwoty 27,4 tys. zł (11,5%). Wynikało to z późniejszego o kilka miesięcy (w stosunku do daty otrzymania środków), zatrudnienia trzeciego pracownika w Departamencie Nadzoru Eksploatacyjnego i Bezpieczeństwa Ruchu (konieczność powtórzenia postępowania rekrutacyjnego

w związku z niezgłoszeniem się na pierwsze 2 postępowania kandydatów o odpowiednich kwalifikacjach).

Przeciętne zatrudnienie ogółem w 2009 r. (157 osoby w przeliczeniu na pełnozatrudnionych) było mniejsze od limitu (183 osoby) o 26 osób i o 5 osób większe od przeciętnego zatrudnienia ogółem w 2008 roku. W 2009 r. wystąpiła pod tym względem poprawa, polegająca na zmniejszeniu o 5 osób - w porównaniu ze stanem w 2008 r. (różnica 31 osób) - rozpiętości pomiędzy limitem planowanego zatrudnienia a faktycznym zatrudnieniem. Rozpiętość ta powstała w okresie wcześniejszym, m.in. w 2005 r., kiedy wynosiła 43 osoby i w następnych latach ulegała ona sukcesywnemu zmniejszaniu.

Dane o zatrudnieniu i wynagrodzeniach przedstawiono w załączniku nr 3 do informacji.

Wydatki majątkowe (zakupy inwestycyjne) zostały zrealizowane w 100% planu po zmianach (2.095,0 tys. zł) oraz zgodnie z celem na jaki środki te zostały przyznane z rezerw celowych budżetu państwa (tj. z części 83, poz. 8). Kwota ta obejmowała dotyczącą UTK część wydatków, w ramach współfinansowanego ze środków UE projektu Transition Facility 2006/018-180.01.07 „Wzmocnienie zdolności instytucjonalnych i organizacyjnych Urzędu Transportu Kolejowego w zakresie monitorowania i nadzoru rynku kolejowego w Polsce”. Z tej kwoty sfinansowano zakup sprzętu informatycznego i oprogramowania stanowiącego zaplecze techniczne systemu informatycznego, wspomagającego Urząd Transportu Kolejowego - zaprojektowanego, wykonanego i wdrożonego w ramach komponentu Pomoc Techniczna powyższego projektu Transition Facility. Realizacja projektu ukierunkowana była przede wszystkim na spełnienie wymagań prawa krajowego i wspólnotowego w zakresie prowadzenia przez Urząd rejestrów i baz danych oraz spełnienia wymogu powiązania zbudowanego systemu z systemem informatycznym obsługiwany przez Europejską Agencję Kolejową.

Na koniec 2009 r. nie wystąpiły w UTK zobowiązania wymagalne, które na koniec 2008 r. wynosiły 2,3 tys. zł. Zobowiązania ogółem na koniec 2009 r. wynosiły 761,3 tys. zł i w porównaniu ze stanem na koniec 2008 r. były większe o 27,1 tys. zł (tj. o 3,7%). Główną pozycję tych zobowiązań (721,4 tys. zł) stanowiły zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia za 2009 r. oraz pochodnych od niego, wypłacane po roku budżetowym, a wzrost kwoty zobowiązań w stosunku do stanu na koniec poprzedniego roku wynikał ze wzrostu dodatkowego wynagrodzenia za 2009 roku.

Wydatki w układzie zadaniowym

Według klasyfikacji przyjętej w odniesieniu do układu budżetu zadaniowego, działalność UTK sklasyfikowana została w dwóch funkcjach: 19 - Budowa, rozbudowa i utrzymanie infrastruktury transportowej oraz 22 - Tworzenie i koordynacja polityki. Funkcji 19. dotyczyły 3 zadania, do których przypisane zostały po 2 podzadania. Funkcji 20. dotyczyły 2 zadania, do których nie przypisano podzadań.

Ustalenia kontroli wskazują na niewypracowanie w 2009 r., tj. na etapie wdrażania przez UTK budżetu w układzie zadaniowym, właściwych merytorycznie mierników, dotyczących części zadań i podzadań tego budżetu. Ustalenia kontroli w zakresie zadania 19.2 - Rozwój transportu kolejowego i intermodalnego wskazują m.in., iż zmiany sposobu agregowania różnych zadań UTK doprowadziły do sytuacji, że pierwotnie zakładane mierniki przestały być adekwatne do działań, które powinny reprezentować, a wskaźnik dla podzadania 19.2.2. - Interoperacyjność systemu kolejowego - zatracił charakter wyliczalności i w obecnym ujęciu może być określony wyłącznie szacunkowo. Ustalenia kontroli wskazują jednak, że w UTK były podejmowane działania w celu doprowadzenia do urealnienia tych mierników.

Inne ustalenia kontroli

W terminie określonym w art. 26 ustawy o rachunkowości, tj. do 15 stycznia 2010 r., nie dokończono inwentaryzacji należności w drodze uzgadniania sald. Przyczyną tej nieprawidłowości było jednak niezyskanie przez UTK w powyższym terminie od części kontrahentów zwrotnej informacji w sprawie potwierdzenia sald. Stosowne pisma w tej sprawie UTK wysłał w dniu 2 grudnia 2009 roku. Według stanu na koniec marca 2010 r. - z odebranych przez adresatów pism UTK w sprawie potwierdzenia sald (łącznie na kwotę 22,4 tys. zł), nie zostały potwierdzone salda przez 11 kontrahentów na łączną kwotę 8,8 tys. zł, z przyczyn leżących po stronie kontrahenta, o których UTK nie był informowany.

W 2009 r. nastąpiło zwiększenie - w stosunku do 2008 r. - liczby rozpatrywanych wniosków o udzielanie licencji na wykonywanie przewozów kolejowych osób lub rzeczy bądź na udostępnianie pojazdów trakcyjnych oraz wniosków o wydanie świadectw dopuszczenia do eksploatacji typów budowli, typów urządzeń przeznaczonych do prowadzenia ruchu kolejowego i typów pojazdów kolejowych. W zakresie wniosków o licencję w 2009 r. udzielono ich 10, tj. dwukrotnie więcej niż w 2008 roku. Odnosnie

wniosków o wydanie świadectw dopuszczenia do eksploatacji, w 2009 r. wydano ich 235, tj. o 51,6% więcej niż w roku poprzednim. Egzaminowi na doradcę do spraw bezpieczeństwa przewozu koleją towarów niebezpiecznych poddano wszystkie osoby, które złożyły wniosek i przystąpiły do egzaminu. Nie występowały wnioski w sprawie autoryzacji jednostek certyfikujących, jednostek kontrolujących i laboratoriów oraz innych zagadnień z obszaru interoperacyjności, objętych opłatami kwalifikowanymi jako dochód.

W 2009 r. nastąpiło natomiast zmniejszenie - w stosunku do 2008 r. – liczby rozpatrywanych wniosków o wydanie certyfikatów i świadectw bezpieczeństwa przewoźnikom kolejowym, autoryzacji i świadectw bezpieczeństwa zarządcom infrastruktury i świadectw bezpieczeństwa użytkownikom bocznic kolejowych. Przeprowadzono postępowania (zakończone wydaniem stosownych dokumentów lub decyzjami umarzającymi) dotyczące 52 wniosków, tj. o 5,5% mniej niż w 2008 r., a liczba wniosków w sprawie wydania tych dokumentów, rozpatrywanych lub pozostających do rozpatrzenia, wynosiła na koniec 2009 r. 607 i wzrosła o 32 (o 5,6%) w stosunku do stanu na koniec 2008 roku. Podobna sytuacja wystąpiła w roku poprzednim, w którym przeprowadzono postępowania (zakończone wydaniem stosownych dokumentów lub decyzjami umarzającymi) dotyczące 55 wniosków, tj. o 43,3% mniej niż w 2007 r., a liczba wniosków w sprawie wydania tych dokumentów, rozpatrywanych lub pozostających do rozpatrzenia na koniec 2008 r. wzrosła o 5 (o 0,9%) w stosunku do stanu na koniec 2007 roku. Większość pozostających do rozpatrzenia wniosków, zarówno według stanu na koniec 2009 r., jak i na koniec 2008 r. dotyczyło użytkowników bocznic kolejowych.

Ustalenia innych kontroli

W II półroczu 2009 r. Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła w Urzędzie Transportu Kolejowego kontrolę w zakresie sprawowania przez Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego nadzoru technicznego nad eksploatacją oraz utrzymaniem linii i pojazdów kolejowych²⁰. Kontrolą objęto działalność Prezesa UTK w okresie od 1 stycznia 2007 r. do 30 czerwca 2009 roku. Stwierdzone w toku tej kontroli nieprawidłowości nie miały jednak istotnego wpływu na realizację w 2009 r. budżetu państwa w części 71.

Wyniki powyższej kontroli dały podstawę do pozytywnej oceny działalności Prezesa UTK w zakresie sprawowania nadzoru nad eksploatacją i utrzymaniem linii kolejowych i pojazdów kolejowych oraz bezpieczeństwem ruchu kolejowego. W wymienionym

²⁰ Kontrola nr P/09/063.

zakresie przeprowadzono kontrole zarządców infrastruktury, przewoźników kolejowych oraz użytkowników bocznic kolejowych. Nieprawidłowości stwierdzono natomiast w zakresie wydawania decyzji administracyjnych (dotyczących certyfikatów bezpieczeństwa, autoryzacji bezpieczeństwa, świadectw bezpieczeństwa i świadectw dopuszczenia do eksploatacji typu budowli i urządzeń przeznaczonych do prowadzenia ruchu kolejowego oraz świadectw dopuszczenia do eksploatacji typu pojazdu kolejowego). Polegały one głównie na rozpatrywaniu wniosków i wydawaniu decyzji z naruszeniem ustawowych terminów oraz nieprzestrzeganiu innych przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego²¹, określających obowiązki organów administracji państwowej związane z wydawaniem decyzji. W związku z tym, że na nieprawidłowości w kontrolowanym zakresie, stwierdzone przez NIK, wcześniej zwracał również uwagę audyt wewnętrzny UTK, świadczy to iż nie zostały zrealizowane zalecenia i wnioski z tego audytu.

²¹ Dz.U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.

4. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli

Protokół

Protokół kontroli został podpisany przez Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego w dniu 8 kwietnia 2010 r. bez zastrzeżeń.

Wystąpienie pokontrolne

Wystąpienie pokontrolne skierowano do Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego w dniu 14 kwietnia 2010 roku. W wystąpieniu tym pozytywnie oceniono działalność Prezesa UTK w zakresie wykonania budżetu państwa na rok 2009 r. w części 71, jednocześnie wnosząc o podjęcie działań zmierzających do dostosowania mierników wykonania budżetu w układzie zadaniowym do specyfiki zadań i podzadań kontrolowanej części, zwiększenia liczby rozpatrywanych wniosków o wydanie certyfikatów, autoryzacji i świadectw bezpieczeństwa oraz o rozważenie możliwości wcześniejszego rozpoczynania inwentaryzacji należności w drodze uzgadniania sald.

Prezes UTK nie skorzystał z przysługującego mu prawa²² zgłoszenia zastrzeżeń w sprawie zawartych w wystąpieniu pokontrolnym ocen, uwag i wniosków.

W odpowiedzi z dnia 28 kwietnia 2010 r. na wystąpienie pokontrolne, Prezes UTK poinformował Prezesa NIK o sposobie realizacji wniosków. Prezes UTK podjął stosowne działania odnośnie realizacji wszystkich wniosków pokontrolnych. Aktualnie UTK jest na etapie konsultacji z Koordynatorem Krajowym Budżetu Zadaniowego nowej struktury podzadań i działań, a co za tym idzie i mierników ich realizacji. Od maja 2010 r. wprowadzony ma zostać do eksploatacji nowy system informatyczny, który umożliwi bezpośredni wgląd w stopień zaangażowania rozpatrywanych wniosków o wydanie certyfikatów, autoryzacji i świadectw bezpieczeństwa. Pracownicy Wydziału Finansowego UTK zostali natomiast zobowiązani do rozpoczynania inwentaryzacji należności w drodze uzgadniania sald nie później niż z końcem października każdego roku.

²² Na podstawie art. 61 ust. 1 ustawy o NIK

Załącznik nr 1

Dochody budżetowe

L.p.	Wyszczególnienie	2008	2009		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Wykonanie		
		tys. zł				
1	2	3	4	5	6	7
	Ogółem część 71, w tym:	1.817,4	1.731,0*	2.205,9	121,4	127,4
1.	dział 750 - Administracja publiczna	1.817,4	1.731,0*	2.205,9	121,4	127,4
1.1	rozdział 75001 - Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej, w tym:	1.817,4	1.731,0**	2.205,9	121,4	127,4
1.1.1	§ 0690 – Wpływy z różnych opłat	1.676,2	1.655,0**	2.074,9	123,8	125,4

¹⁾ Ustawa budżetowa znolizowana 17 lipca 2009 r.

*/ Wielkości określone dla cz. 71 w ustawie budżetowej znolizowanej 17 lipca 2009 r. - załącznik nr 1

**/ Składowa ww. wielkości dla cz. 71 wg danych planistycznych UTK

Załącznik nr 2

Wydatki budżetowe

Lp.	Wyszczególnienie	2008	2009		6:3	6:4	6:5	
		Wykonanie ²⁾	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach				Wykonanie
		tys. zł						%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem część 71,							
	w tym:	15.374,0	14.754,0	17.122,6	16.957,6	110,3	114,9	99,0
1.	dział 750 - Administracja publiczna	15.374,0	14.754,0	17.122,6	16.957,6	110,3	114,9	99,0
1.1.	rozdział 75001 - Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej)	15.374,0	14.754,0	17.122,6	16.957,6	110,3	114,9	99,0
1.1.1	§ 4020 - Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej	7.319,9	7.681,0	8.668,2	8.640,8	118,0	112,5	99,7

1) Nowelizacja ustawy budżetowej z 17 lipca 2009 r.

2) Łącznie z wydatkami niewygasającymi z upływem roku budżetowego 2008 (w części 71 w 2008 r. nie występowały wydatki niewygasające).

Załącznik nr 3

Zatrudnienie i wynagrodzenia

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2008			Wykonanie 2009			
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70**	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70**	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	8:5
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem część 71, w tym:	152	9.077,7	4.976,8	157	9.862,9	5.235,1	105,2
1.	dział 750 – Administracja publiczna	152	9.077,7	4.976,8	157	9.862,9	5.235,1	105,2
1.1.	rozdział 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej, w tym: wg statusu zatrudnienia*	152	9.077,7	4.976,8	157	9.862,9	5.235,1	105,2
	02	3	359,9	9.997,2	3	430,9	11.969,2	119,7
	03	141	7.737,4	4.572,9	152	9.163,2	5.023,7	109,9
	16	8	980,4	10.212,5	2	268,8	11.201,1	109,7

Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu MF z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 115, poz. 781 ze zm.); symbol 02 – osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe, symbol 03 – członkowie korpusu służby cywilnej; symbol 16 - osoby zajmujące wysokie stanowiska państwowe niebędące kierowniczymi stanowiskami państwowymi

Dane wykazane w statusie 03 i 16 za lata 2008 i 2009 są nieporównywalne z uwagi na likwidację statusu 16 poprzez utworzenie wyższych stanowisk w służbie cywilnej, które obejmują dawny status 16.

** §§ 401 - 405 i 407 (w UTK występowały wynagrodzenia w §§ 401, 402 i 404)

Załącznik nr 5

Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Sejmowa Komisja Finansów Publicznych
6. Sejmowa Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
7. Sejmowa Komisja Infrastruktury
8. Minister Finansów
9. Minister Infrastruktury
10. Prezes Urzędu Transportu Kolejowego
11. Minister Sprawiedliwości
12. Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego
13. Biuro Bezpieczeństwa Narodowego